anvende denne lovgivning på en måde, der for en given periode giver mulighed for, at tilbagebetalingen til den første medlemsstats kompetente institution af foreløbigt udbetalte beløb til den ydelsesberettigede overstiger det pensionsbeløb eller de forfaldne pensionsydelser, som er overført til denne institution af den anden medlemsstats sociale sikringsinstitution, og som er omregnet til den første medlemsstats valuta på overførselsdatoen.

Koopmans O'Keeffe Bosco

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 14. maj 1981.

For justitssekretæren

J. A. Pompe
Assisterende justitssekretær

T. Koopmans
Formand for første afdeling

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT J.-P. WARNER FREMSAT DEN 20. NOVEMBER 1980 [1]

Høje Domstol.

Denne sag er forelagt Domstolen af Tribunal du Travail de Bruxelles i form af en anmodning om præjudiciel afgørelse.

Sagsøgeren i hovedsagen er en italiensk statsborger, Giuseppe Romano, der har bopæl i Belgien. Sagsøgte er det belgiske Institut national d'assurance maladie-invalidité (»INAMI« — direktoratet for syge-og invalideforsikring).

Det spørgsmål, der skal afgøres i hovedsagen, er i korte træk, hvem af parterne der skal bære et kurstab, som er opstået som følge af et kursfald for den italienske lire mellem det tidspunkt, da en italiensk pension, som Romano havde krav på, forfaldt til betaling, og det tidspunkt, da pensionen rent faktisk kom til udbetaling.

1 — Oversat fra engelsk.

De faktiske omstændigheder er som følger.

Giuseppe Romano, der blev født den 20. december 1910, var først beskæftiget i Italien og dernæst i Belgien. Han blev uarbejdsdygtig den 29. august 1969. Som følge heraf blev han alene i medfør af den belgiske lovgivning berettiget til invalidepension fra den 29. august 1970 til den 31. december 1975. Derefter var han berettiget til at modtage alderspension i Belgien.

Romano's belgiske invalidepension blev betalt fuldt ud. Der er enighed mellem parterne om, at betalingen skete på foreløbigt grundlag, indtil hans rettigheder i Italien blev afklaret. INAMI's advokat oplyste under retsmødet, at Ramano var berettiget til fuld betaling på foreløbigt grundlag i medfør af artikel 45, stk. 1, i Rådets forordning nr. 574/72, men at han selv uden denne bestemmelse ville have været berettiget hertil i henhold til den belgiske lovgivning.

Ved en akt, der blev betegnet som en afgørelse, stilet til INAMI den 6. april 1976 med tillægsafgørelse af 1. juli 1976 tilkendte den kompetente italienske socialsikringsinstitution, INPS (statsanstalten for social sikring, provinskontoret i Palermo), Romano en invalidepension fra 1. september 1970 at regne i henhold til Rådets forordninger nr. 1408/71 og 574/72. Imidlertid gik der mere end et år, før INPS udbetalte pensionsbeløbet.

I mellemtiden sendte INAMI den 24. september 1976 et brev til Romano, hvori institutionen underrettede ham om den af INPS trufne beslutning og meddelte ham, at hans belgiske pension i henhold til artikel 70, stk. 2, i den belgiske lov af 9. august 1963 om syge- og invalideforsikring, skulle nedsættes med det italienske pensionsbeløb. Skrivelsen fortsatte:

»Da Deres belgiske forsikringsinstitution har udbetalt de fulde dagpenge (sic) på foreløbigt grundlag i afventning af den italienske afgørelse, har vi imidlertid beregnet det beløb, som De har fået udbetalt for meget (se bilag), og vi har anmodet den udenlandske institution om til vores konto at indbetale de pr. 31. december 1975 skyldige beløb af pensionsydelserne.

Såfremt det beløb, der indbetales til vores konto, ikke nøjagtigt dækker det beløb, som De har fået udbetalt på foreløbigt grundlag, vil vi anmode vores forsikringsinstitution om, at der efter aftale med Dem foretages en tilbagebetaling af forskellen; hvis der derimod er tale om en saldo i Deres favør, vil vi sørge for, at den bliver udbetalt.«

Der er enighed om, at de beløb, som var angivet i bilaget til skrivelsen som »udbetalt for meget«, i alt 107 848 BFR, var beregnet på grundlag af den vekselkurs, der var gældende mellem den italienske lire og den belgiske franc den 1. januar 1975, nemlig 0,05784 franc for én lire.

Artikel 70, stk. 2, i den belgiske lov af 9. august 1963, som INAMI påberåber sig, lyder efter ændringen i 1971 som følger, for så vidt det har betydning for nærværende sag:

»Ydelserne i henhold til denne lov udbetales kun på de af kongen fastsatte betingelser, når den skade, som ydelserne skal dække, falder ind under den almindelige rets regler eller under en særlovgivning. I disse tilfælde sker der ikke kumulation af ydelserne i henhold til forsikringen med erstatningen ifølge særlovgivningen; ydelserne dækkes af forsikringen, for så vidt den skade, der er omfattet af nævnte

lovgivning ikke erstattes fuldt ud. I alle tilfælde har den berettigede krav på at modtage beløb, der i det mindste svarer til ydelserne i henhold til forsikringen.

Forsikringsinstitutionen indtræder uden videre i den berettigedes krav.«

Så vidt jeg har forstået, er det ubestridt, at udtrykket »særlovgivning« kan dække såvel anden belgisk lovgivning som en hvilken som helst udenlandsk lovgivning.

De argumenter, som INAMI anvender for at begrunde eller forsøge at begrunde valget af den vekselkurs, der var gældende den 1. januar mellem lire og belgiske francs, er tilsyneladende følgende: Romano havde krav på den belgiske invalidepension alene i kraft af den belgiske lovgivning. Artikel 12. stk. 2, 2. pkt., i forordning nr. 1408/71 fandt derfor ikke anvendelse. Ifølge Domstolens udtalelser i sag 22/77, den første *Mura*-sag (Sml 1977, s. 1699, præmis 14), og sag 37/77, *Greco*-sagen (Sml. 1977, s. 1711, præmis, 10), må artikel 12, stk. 2, 1. pkt., anses for at finde anvendelse i forbindelse med den belgiske lovs artikel 70, stk. 2. Dette medfører, at reglen om vekselkurser i artikel 107 i forordning nr. 574/72 som ændret ved Rådets forordning nr. 2639/74 finder anvendelse. Dette medfører på sin side, at punkt 5 i afgørelse nr. 101 truffet af Den administrative Kommission for vandrende arbejdstageres sociales sikring (EFT C 44 af 26. 2. 1976 s, 3) finder anvendelse. Punkt 5 indeholder følgende bestemmelse:

»For pensioner, hvortil der er erhvervet ret inden den 1. januar 1975, og som ikke er blevet fastsat inden den dato, fra hvilken denne afgørelse får virkning [dvs. 1. marts 1976], benyttes ... den vekselkurs, der var gældende den 1. januar 1975.«

Den 7. oktober 1976 indbragte Romano INAMI's afgørelse — som meddelt i brevet af 24. september 1976 — for Tribunal du Travail de Bruxelles. Han accepterede, at hans italienske pension skulle fradrages den belgiske pension, men anfægtede den af INAMI anvendte vekselkurs. Han hævdede, at INAMI kunne gøre krav på det beløb, institutionen måtte modtage fra INPS, men hverken mere eller mindre.

Den 29. juli 1977, mens sagen verserede for retten, indbetalte INPS til INAMI de pr. 30. juni 1977 endnu ubetalte ydelser af Romano's italienske pension — skønt den belgiske invalidepension, som hørte under INAMI, ophørte den 31. december 1975. Det er blevet oplyst, at indbetalingen blev foretaget af INPS i henhold til artikel 111 i forordning nr. 574/72 og dennes bilag 6. Hvorom alting er, var det samlede beløb på 125 491 BFR ved anvendelsen af den på betalingsdagen gældende vekselkurs, nemlig 0,040355 BFR for én LIT. Dette beløb oversteg med 17 643 BFR det beløb, INAMI havde krævet, hvorfor INAMI udbetalte det overskydende beløb til Romano. Men 17 643 BFR var mindre end den del af den totale udbetaling på 125 491 BFR, som udgjorde Romano's italienske pension for perioden 1. januar 1976 — 30. juni 1977. INAMI fratog altså i virkeligheden Romano en del af hans italienske pension for den pågældende periode.

Som følge heraf ændrede Romano under sagen for Tribunal du Travail sin påstand til et krav om, i det væsentlige at INAMI på grundlag af den pr. 29. juli 1977 gældende vekselkurs udbetalte ham et beløb i BFR svarende til, hvad INPS skyldte ham for perioden 1. januar 1976 — 30. juni 1977 med fradrag af de allerede modtagne 17 643 BFR.

Under sagen for Tribunal du Travail har Romano blandt andet anført, at afgørelse nr. 101 fra Den administrative Kommission er uforenelig med artikel 7 i forordning nr. 574/72. Artikel 7 er en lang, kompliceret artikel vedrørende gennemførelsen af artikel 12 i forordning nr. 1408/71. Som De vil erindre fra tidligere sager, angår artiklen, især stk. 1, litra a), de situationer, hvor antikumulationsregler i flere medlemsstaters lovgivninger samtidig finder anvendelse.

Det er på denne baggrund, at Tribunal du Travail har anmodet Domstolen om at afgøre, hvorvidt afgørelse nr. 101 har fornøden hjemmel, og hvis dette er tilfældet, hvorledes den da skal fortolkes »i forhold til bestemmelserne i artikel 7 i forordning (EØF) nr. 574/72, som« ifølge Tribunal du Travail »hovedsagelig går ud på, at tilbagebetaling ikke kan kræves ud over de beløb, som faktisk er oppebåret i henhold til en anden lovgivning«.

Både INAMI og Kommissionen har anført, at artikel 7 i forordning nr. 574/72 ikke har betydning for sagen. Jeg skal senere vende tilbage til dette punkt. (Ved »Kommissionen« mener jeg naturligvis Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, som jeg som sædvanlig for nemheds skyld betegner som »Kommissionen« til forskel fra »Den administrative Kommission«, som har udstedt afgørelse nr. 101).

Kommissionen har rejst tvivl om, hvorvidt nogen bestemmelse i fællesskabsretten kan være relevant i nærværende sag. Den har anført, at INAMI's krav støtter sig på den belgiske lovgivning (artikel 70, stk. 2, i lov af 9. august 1963) og har antydet, at fastlæggelsen af kravets størrelse derfor også må afgøres i henhold til den belgiske lovgivning.

Hvorvidt det rent faktisk forholder sig således, afhænger til en vis grad netop af, hvorledes man skal opfatte Domstolens udtalelser i *Mura*- og *Greco*-sagerne, som jeg har henvist til. Det er ubestridt, i alle tilfælde for så vidt angår artikel 11, stk. 2, i forordning nr. 3, der er forløberen for artikel 12, stk. 2, i forordning nr. 1408/71, at det første punktum i denne bestemmelse kun kan gøres gældende over for en person, der stiller krav om en ydelse i medfør af fællesskabsretten, men derimod ikke over for den, der kræver udbetaling af en ydelse alene i henhold til national lovgivning — jfr. sag 64/69, *Duffy*-sagen (Sml. 1969, s. 169), og sag 83/77, *Naselli*-sagen (Sml. 1978, s. 683). Domstolen kan i *Mura*- og *Greco*-sagerne næppe have ment, at situationen var anderledes i henhold til artikel 12, stk. 2, i forordning nr. 1408/71, da der principielt ikke er nogen grund hertil. I mit forslag til afgørelse i *Naselli*-sagen forsøgte jeg at udlægge Domstolens udtalelser (jfr. Sml. 1978, ss. 695 og 704). Efter min mening måtte Domstolen i en sag som denne have ment, at den primære virkning af anvendelsen af artikel 11, stk. 2, 1. pkt., kun var fakultativ; fællesskabsretten forbød ikke i en sådan sag anvendelsen af den nationale

antikumulationsbestemmelse. Men jeg konstaterede en sekundær virkning: i en sag, hvor der forelå konkurrerende nationale regler om forbud mod dobbeltydelser, kunne anvendelsen af artikel 11, stk. 2, 1. pkt., på denne måde medføre, at artikel 9, stk. 1, i forordning nr. 4 (der svarede til artikel 7, stk. 1, litra a), i forordning nr. 574/72) kom ind i billedet. Der var naturligvis ingen, der i *Naselli*-sagen overvejede, hvorvidt en yderligere sekundær virkning kunne medføre, at de bestemmelser i forordning nr. 4, der svarede til artikel 107 i forordning nr. 574/72, fik betydning. Jeg er tilbøjelig til at mene, at hvis dette spørgsmål skulle besvares, måtte man søge svaret i et kendt grundlæggene princip: da der her er tale om en ydelse alene i medfør af national lovgivning, kan fællesskabsretten ikke medføre, at ydelsen reduceres.

INAMI har oplyst, at der ikke eksisterede nogen belgisk lovgivning om vekselkurser på det tidspunkt, da Romano's belgiske invalidepension forfaldt til betaling, hvilket yderligere komplicerer sagen. Sådanne bestemmelser blev først indført ved arrêté royal af 2. juni 1976, der trådte i kraft den 1. juli 1976. Hvis jeg har forstået det rigtigt, har INAMI anført, at selv om fællesskabsretten ikke fandt direkte anvendelse, skulle den anvendes analogt for at udfylde lakunen i den belgiske lovgivning. Det er ikke blevet drøftet, om det i medfør af traktatens artikel 177 påhviler Domstolen at udfylde huller i den nationale lovgivning.

Det er imidlertid efter min opfattelse af følgende grunde ikke nødvendigt at fortsætte behandlingen af disse spørgsmål for at nå frem til en konklusion. Hvis Romano's krav ifølge belgisk lovgivning alene ikke svarer til hans krav ifølge artikel 46 i forordning nr. 1408/71 og de dertil knyttede bestemmelser, udgør sidstnævnte hans minimumskrav. Dette fremgår klart af Domstolens praksis, herunder sag 98/77, *Schaap*-sagen (Sml. 1978, s. 707), sag 105/77, *Boerboom-Kersjes*-sagen (Sml. 1978, s. 717), og sag 236/78, den anden *Mura*-sag, (Sml. 1979, s. 1819). Det påhviler derfor Tribunal du Travail at undersøge, hvilket krav Romano har i henhold til artikel 46. Som anført af INAMI under retsmødet, fremgår det af artikel 107 i forordning nr. 574/72 i dens ændrede form, at artiklen finder anvendelse i forbindelse med artikel 46, stk. 3, på nøjagtig samme måde som i forbindelse med artikel 12, stk. 2. Det følger heraf, at det spørgsmål, Tribunal du Travail har forelagt Domstolen, i det mindste er relevant i denne henseende.

Jeg skal derfor nu behandle dette spørgsmål.

Det rejser indledningsvis et forfatningsretligt spørgsmål, nemlig om det var foreneligt med traktaten, at Rådet delegerede lovgivningsbeføjelser til Den administrative Kommission. Dette spørgsmål opstår, fordi Den administrative Kommission i forbindelse med vedtagelsen af afgørelse nr. 101 handlede eller hævdede at handle i medfør af artikel 107, stk. 4, i forordning nr. 574/72, som ændret ved forordning nr. 2639/74:

»Den administrative Kommission fastsætter på forslag fra Revisionsudvalget den dato, der skal benyttes ved fastsættelsen af de omregningskurser, der skal anvendes. . .«.

Den administrative Kommission er naturligvis ikke oprettet i henhold til traktaten. Den er oprettet i henhold til artikel 80 i forordning nr. 1408/71, som bestemmer, at den »er oprettet ved De europæiske Fællesskabers Kommission«, at den »består af en regeringsrepræsentant for hver af medlemsstaterne, eventuelt bistået af tekniske rådgivere«, at »en repræsentant for De europæiske Fællesskabers Kommission deltager i Den administrative Kommissions møder, med status som rådgiver«, og at sekretariatsforretningerne varetages af EF-Kommissionen. Den administrative Kommissions opgaver er i artikel 81 fastlagt som følger:

»a) at behandle ethvert administrativt spørgsmål eller fortolkningsspørgsmål, der opstår i forbindelse med bestemmelserne i denne forordning og senere forordninger eller med enhver overenskomst eller ordning, der træffes inden for rammerne af disse forordninger, uden at dette berører myndigheders, institutioners eller enkeltpersoners ret til at benytte sig af de procedurer og domstole, der er fastsat i medlemsstaternes lovgivning, i denne forordning eller i Traktaten;

b) efter anmodning af de kompetente myndigheder, institutioner og domstole i medlemsstaterne at foretage oversættelse af dokumenter, der vedrører anvendelsen af denne forordning, især oversættelse af begæringer indgivet af personer, der vil kunne omfattes af bestemmelserne i denne forordning;

c) at fremme og udvikle samarbejdet mellem medlemsstaterne på den sociale sikrings område med særligt henblik på sundhedsmæssige og sociale foranstaltninger af fælles interesse;

d) at fremme og udvikle samarbejdet mellem medlemsstaterne med henblik på at opnå en hurtigere forretningsgang ved fastsættelsen af ydelser efter bestemmelserne i denne forordning, især ydelser ved invaliditet, alderdom og dødsfald (pensioner), gennem udnyttelse af stadig mere avanceret teknik på det administrative område;

e) at indsamle det materiale, der skal lægges til grund for den regnskabsmæssige opgørelse af de udgifter, der påhviler medlemsstaternes institutioner efter bestemmelserne i denne forordning, og at forestå den årlige afregning mellem de nævnte institutioner;

f) at udøve enhver anden funktion, der medfør af denne forordning og senere forordninger eller enhver overenskomst eller ordning, der måtte blive truffet inden for rammerne af disse forordninger, henhører under dens kompetence;

g) at fremsætte forslag for De europæiske Fællesskabers Kommission med henblik på udarbejdelse af fremtidige forordninger samt med henblik på ændring af denne forordning og senere forordninger.«

Det var sandsynligvis Rådets tanke, at de beføjelser, der blev delegeret til Den administrative Kommission ved artikel 107, stk. 4, i forordning nr. 574/72 i den ændrede form, delegeredes i henhold til ovennævnte litra f). Det følger imidlertid ikke nødvendigvis heraf, at delegationen af disse beføjelser, i hvert fald for så vidt der var tale om lovgivningsbeføjelser, var gyldig.

I henhold til traktatens artikel 155, sidste led, har Rådet kompetence til at delegere lovgivningsbeføjelser til Kommissionen, men der er intet i traktaten, der antyder, at Rådet kan delegere lovgivningsbeføjelser til et organ som Den administrative Kommission. Endvidere giver traktatens artikel 173 Domstolen kompetence til at

prøve lovligheden af Rådets og Kommissionens retsakter, mens artikel 177 giver den kompetence til at afgøre spørgsmål om gyldigheden og fortolkningen af retsakter fra Fællesskabets institutioner. Den administrative Kommission er ikke en fællesskabsinstitution i traktatens forstand (artikel 4 og femte del). Domstolen har således tilsyneladende ingen direkte kompetence til at prøve lovligheden af retsakter udstedt af Den administrative Kommission — og derfor har den heller ikke nogen kompetence til direkte at besvare det spørgsmål, Tribunal du Travail her forelagt i denne sag. Tanken om, at der for Fællesskabet kan nedsættes et administrativt organ, som har beføjelse til at træffe bindende beslutninger, men hvis beslutninger ikke kan prøves af Domstolen, forekommer mig at være uforenelig med traktatens opbygning. Jeg mener heller ikke, at tanken om et administrativt organ, hvis beslutninger ikke kan prøves af en domstol er forenelig med de forfatningsretlige principper, der anerkendes i alle medlemsstaterne og, tror jeg, i ethvert andet civiliseret land.

Jeg vil derfor hævde, selv uden at støtte mig på retspraksis, at Rådet savnede kompetence til at delegere lovgivningsbeføjelser til Den administrative Kommission. Der findes dog nogen retspraksis på dette område. I sag 19/67, *Van der Vecht*-sagen (Sml. 1965-1968, s. 411) skulle Domstolen tage stilling til en afgørelse fra, hvad der rent juridisk var forløberen for Den administrative Kommission, nemlig det tilsvarende organ, der var oprettet i henhold til forordning nr. 3. Den pågældende sag drejede sig kun om en fortolkende afgørelse, som det nævnte organ havde vedtaget i medfør af artikel 43, litra a) (den artikel i forordning nr. 3, der svarede til artikel 81, litra a), i forordning nr. 1408/71). Domstolen nåede uden vanskelighed frem til, at den nævnte bestemmelse havde retsvirkning efter sin ordlyd, dvs. at en sådan afgørelse ikke må berøre »myndigheders, institutioners eller enkeltpersoners ret til at benytte sig af de procedurer og domstole, der er fastsat i medlemsstaternes lovgivning, i denne forordning eller i traktaten«. Domstolen tilføjede imidlertid, at enhver anden fortolkning af artikel 43, litra a), ville være uforenelig med traktaten og især med dennes artikel 177, »som fastsætter en procedure til sikring af en ensartet retslig fortolkning af fællesskabsrettens regler«. Det ville næppe være i overensstemmelse med denne dom at anerkende, at der kunne delegeres en beføjelse til Den administrative Kommission til at udstede fællesskabsretlig regler.

Sagerne 25/70, *Köster*-sagen (Sml. 1970, s. 259), og 30/70, *Scheer*-sagen (Sml. 1970, s. 275) er ligeledes relevante. Domstolen skulle i disse sager afgøre, om den »forvaltningskomité-procedure«, der blev indført ved Rådets forordninger om oprettelse af en fælles markedsordning for landbrugsprodukter, var forenelig med traktatens bestemmelser. Domstolen fandt, at proceduren var i overensstemmelse med traktaten, idet forvaltningskomiteen i virkeligheden kun havde en rådgivende funktion. Egentlige lovgivningsbeføjelser var forbeholdt Kommissionen eller Rådet, således at artikel 155 ikke blev tilsidesat, lige så lidt

som Domstolens kompetence ifølge artiklerne 173 og 177 svækkedes. Endnu en gang ville det være i strid med disse domme at anerkende, at Rådet kunne delegere lovgivningsbeføjelser til et organ som Den administrative Kommission.

Sammenfattende er jeg af den mening, at artikel 107, stk. 4, i forordning nr. 574/72, som ændret ved forordning nr. 2639/74, er ugyldig, således at afgørelse nr. 101, som efter sin ordlyd er udstedt i medfør af denne artikel, ikke har nogen retsvirkning.

Det påhviler herefter afdelingen at tage stilling til, om en sådan afgørelse hører under afdelingens kompetence, eller om sagen i medfør af procesreglementets artikel 95, stk. 4, bør tilbagevises til Domstolen. Jeg mener selv, at svaret er så klart, at det ikke er nødvendigt at tilbagevise sagen.

Dette bringer imidlertid ikke sagen til afslutning.

Kommissionen har anført, at afgørelse nr. 101, hvis det antages, at den ikke kan have retsvirkning, i stedet kan betragtes som en forvaltningsakt, der er udstedt i fællesskab af medlemsstaterne for at udfylde en lakune i retsreglerne. Kommissionen sondrer imidlertid mellem det normale tilfælde, hvor en socialsikringsinstitution i en medlemsstat på forhånd må beregne størrelsen af den ydelse, som en bestemt person vil være berettiget til, og en sag som den foreliggende, hvor institutionen kræver tilbagebetaling af for meget udbetalte beløb. Hvis beregningen i den første type sager gør det nødvendigt, at der tages hensyn til et beløb, som den pågældende vil få ret til i en anden medlemsstat, må man ifølge Kommissionen anvende en vekselkurs på dette beløb, en kurs som ikke nødvendigvis vil være den samme som den, der vil være gældende, når de enkelte rater af ydelsen forfalder til betaling. Når der som her er tale om tilbagevirkende regulering, er der imidlertid efter Kommissions opfattelse ikke nogen grund til at afvige fra den vekselkurs, som rent faktisk er anvendt ved modtagelsen af beløbet fra den anden medlemsstat.

Jeg mener ikke, at det i denne sag er nødvendigt at udtale sig om, hvorvidt Kommissionen har ret, for så vidt angår det, den har betegnet som det normale tilfælde. Det er imidlertid klart, at Kommissionen har ret, når den anfører, at der ikke i nærværende sag var grund til at anvende en kunstig vekselkus. INPS traf nemlig først sin afgørelse, efter at Romano's belgiske invalidipension var ophørt. Det var derfor ikke nødvendigt for INAMI at beregne det beløb, der skulle tilbagebetales, før INAMI havde modtaget den tilsvarende betaling fra INPS, og når først betalingen var sket, var der ingen grund til at behandle den som værende mere eller mindre værd, end det rent faktisk var tilfældet.

Jeg mener, at dette er tilstrækkeligt til at besvare det spørgsmål, Tribunal du Travail har forelagt Domstolen, uden at komme ind på spørgsmålet om betydningen af artikel 7 i forordning nr. 574/72. Jeg er imidlertid enig med INAMI og Kommissionen i, at bestemmelsen egentlig ikke er relevant. Det er drimod det grundlæggende princip, som opstilles i traktatens artikel 51 og i talrige af Domstolens afgørelser, nemlig at en vandrende arbejdstager så vidt muligt ikke bør stilles ringere, fordi han har været vandrende arbejdstager. Hvis

Romano aldrig havde været beskæftiget i Italien, ville han have haft ret til den fulde belgiske invalidepension. Det er måske rigtigt, at han ikke bør have mere, fordi han har arbejdet i Italien; men der er på den anden side heller ikke fremført nogen gyldig grund til, at han skulle have mindre.

Sammenfattende mener jeg, at Domstolen bør besvare det af Tribunal du Travail forelagte spørgsmål ved at statuere, at artikel 107, stk. 4, i forordning nr. 574/72, som ændret ved forordning nr. 2639/74 er ugyldig, hvilket får til følge, at der ikke kan tillægges en afgørelse truffet af Den administrative Kommission for vandrende arbejdstageres sociale sikring, der angiver at være udstedt i medfør heraf, nogen retsvirkning.

For fuldstændighedens skyld burde jeg måske tilføje, at artikel 107 i forordning nr. 574/72 er blevet ændret endnu en gang, nemlig ved Rådets forordning nr. 2615/79 med virkning fra den 28. november 1979. Ved denne ændring bibeholdtes stykke 4 som indført ved forordning nr. 2639/74. Men dette kan ikke efter min opfattelse have betydning for resultatet i nærværende sag.